

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

1. marts 2022 *

»Annulationssøgsmål – afgørelse (EU) 2020/470 – forlængelse af rettighedsperioden for audiovisuelle samproduktioner som fastsat i artikel 5 i protokollen om kulturelt samarbejde til frihandelsaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Korea på den anden side – proceduremæssigt retsgrundlag – artikel 218, stk. 7, TEUF – gældende procedure og afstemningsregel«

I sag C-275/20,

angående et annulationssøgsmål i henhold til artikel 263 TEUF, anlagt den 23. juni 2020,

Europa-Kommissionen ved J.-F. Brakeland, M. Afonso og D. Schaffrin, som befuldmægtigede,

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved P. Plaza García og B. Driessen, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

støttet af:

Den Franske Republik ved J.-L. Carré, T. Stehelin, E. de Moustier og A. Daniel, som befuldmægtigede,

Kongeriget Nederlandene ved M.K. Bulterman, C. Schillemans og J. Langer, som befuldmægtigede,

intervenienter,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, vicepræsidenten, L. Bay Larsen, afdelingsformændene A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, I. Jarukaitis (refererende dommer), I. Ziemele og J. Passer samt dommerne M. Ilešič, T. von Danwitz, F. Biltgen, P.G. Xuereb og N. Wahl,

* Processprog: engelsk.

generaladvokat: J. Richard de la Tour,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 28. oktober 2021,

afsagt følgende

Dom

- 1 Europa-Kommissionen har i stævningen nedlagt påstand om annullation af Rådets afgørelse (EU) 2020/470 af 25. marts 2020 om forlængelse af rettighedsperioden for audiovisuelle samproduktioner som fastsat i artikel 5 i protokollen om kulturelt samarbejde til frihandelsaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Korea på den anden side (EUT 2020, L 101, s. 1, herefter »den anfægtede afgørelse«).

Retsforskrifter

Protokollen om kulturelt samarbejde

- 2 Protokollen om kulturelt samarbejde (EUT 2011, L 127, s. 1418, herefter »protokollen«), der er knyttet som bilag til frihandelsaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Korea på den anden side (EUT 2011, L 127, s. 6, herefter »aftalen«), fastsætter i artikel 5 med overskriften »Audiovisuelle samproduktioner«, at audiovisuelle samproduktioner har ret til at nyde godt af de respektive ordninger til fremme af lokalt og regionalt kulturelt indhold (herefter »den omhandlede ret«). Denne artikel har følgende ordlyd:

»[...]

3. Parterne fremmer i overensstemmelse med deres nationale lovgivning samproduktioner mellem producenter fra [Den Europæiske Union] og [Republikken] Korea, bl.a. ved at give samproduktioner [den omhandlede ret].

[...]

8. a) [Den omhandlede ret] er gældende i en periode på tre år efter det tidspunkt, fra hvilket denne protokol finder anvendelse. Seks måneder før udløbet af denne periode foretager Udvalget for Kulturelt Samarbejde efter råd fra de nationale rådgivende grupper en koordinering for at vurdere resultaterne af anvendelsen af denne ret, hvad angår fremme af den kulturelle mangfoldighed og gensidigt fordelagtigt samarbejde om samproducerede værker.

b) Retten fornyes for en periode på tre år og fornyes derefter automatisk for yderligere følgende perioder af samme varighed, medmindre en part bringer retten til ophør ved skriftlig meddelelse mindst tre måneder før udløbet af den oprindelige eller følgende perioder. Seks måneder før udløbet af hver forlænget periode foretager Udvalget for Kulturelt Samarbejde en vurdering på tilsvarende vilkår som beskrevet under litra a).

[...]«

Afgørelse 2011/265/EU

3 Sjette betragtning til Rådets afgørelse 2011/265/EU af 16. september 2010 om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af frihandelsaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Korea på den anden side (EUT 2011, L 127, s. 1) lyder således:

»I henhold til [...] artikel 218, stk. 7, [TEUF] bør Rådet [for Den Europæiske Union] bemyndige Kommissionen til at godkende visse begrænsede ændringer af aftalen. Kommissionen bør bemyndiges til at bringe [den omhandlede ret] til ophør, medmindre Kommissionen beslutter, at den skal videreføres, og dette godkendes af Rådet efter en særlig procedure nødvendiggjort både af den følsomme karakter af dette aspekt af aftalen, og af, at aftalen skal indgås af Unionen og dens medlemsstater. [...]«

4 Denne afgørelses artikel 4, stk. 1, fastsætter:

»Kommissionen underretter [Republikken] Korea om Unionens hensigt om ikke at forlænge rettighedsperioden for [den omhandlede ret] efter proceduren i artikel 5, stk. 8 [...], medmindre Rådet efter forslag fra Kommissionen fire måneder før udløbet af den periode, for hvilken retten gælder, indvilger i at videreføre denne. Hvis Rådet indvilger i at videreføre retten, finder bestemmelsen anvendelse på ny ved udløbet af den forlængede rettighedsperiode. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed for så vidt angår videreførelsen af rettighedsperioden.«

Gennemførelsesafgørelse 2014/226/EU

5 Ved Rådets gennemførelsesafgørelse 2014/226/EU af 14. april 2014 for så vidt angår forlængelse af rettighedsperioden for audiovisuelle samproduktioner som fastsat i artikel 5 i protokollen om kulturelt samarbejde til frihandelsaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Korea på den anden side (EUT 2014, L 124, s. 25) blev anvendelsesperioden for den omhandlede ret forlænget med et tidsrum på tre år fra den 1. juli 2014 til den 30. juni 2017.

Afgørelse (EU) 2015/2169

6 Ved Rådets afgørelse (EU) 2015/2169 af 1. oktober 2015 om indgåelse af frihandelsaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Korea på den anden side (EUT 2015, L 307, s. 2) blev denne aftale godkendt på Unionens vegne. Sjette betragtning til denne afgørelse har samme ordlyd som sjette betragtning til afgørelse 2011/265. På samme måde er artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169 affattet i tilsvarende vendinger som dem, der er anvendt i artikel 4, stk. 1, i afgørelse 2011/265.

Afgørelse (EU) 2017/1107

- 7 Ved Rådets afgørelse (EU) 2017/1107 af 8. juni 2017 om forlængelse af rettighedsperioden for audiovisuelle samproduktioner som fastsat i artikel 5 i protokollen om kulturelt samarbejde til frihandelsaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Korea på den anden side (EUT 2017, L 160, s. 33) blev anvendelsesperioden for den omhandlede ret forlænget med et tidsrum på tre år fra den 1. juli 2017 til den 30. juni 2020.

Den anfægtede afgørelse

- 8 Den anfægtede afgørelse, der blev vedtaget i henhold til artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169, fastsætter, at anvendelsesperioden for den omhandlede ret forlænges med et tidsrum på tre år fra den 1. juli 2020 til den 30. juni 2023.

Parternes påstande og retsforhandlingerne for Domstolen

- 9 Kommissionen har nedlagt påstand om, at den anfægtede afgørelse annulleres, og om, at Rådet tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 10 Rådet har nedlagt påstand om frifindelse og om, at Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne. Rådet har subsidiært – for det tilfælde, at den anfægtede afgørelse annulleres – nedlagt påstand om, at dens virkninger opretholdes, indtil der er taget skridt til at afhjælpe annullationsgrundene.
- 11 Ved afgørelser truffet af Domstolens præsident den 7. december 2020 har Den Franske Republik og Kongeriget Nederlandene fået tilladelse til at intervenere til støtte for Rådets påstande.

Om søgsmålet

Parternes argumentation

- 12 Kommissionen har til støtte for sit annulationssøgsmål fremsat et enkelt anbringende om, at det er i strid med traktaterne og Domstolens praksis at anvende artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169 som retsgrundlag for den anfægtede afgørelse.
- 13 Inden for rammerne af dette ene anbringende har Kommissionen anført, at Rådet ved at anvende dette retsgrundlag, som kræver, at Rådet træffer afgørelse med enstemmighed, og som udelukker Europa-Parlamentets deltagelse, i stedet for at anvende artikel 218, stk. 6, litra a), nr. v), TEUF som proceduremæssigt retsgrundlag, sammenholdt med artikel 218, stk. 8, første afsnit, TEUF, der fastsætter en afstemning med kvalificeret flertal i Rådet efter Parlamentets godkendelse, sådan som foreslået af Kommissionen, har ændret den afstemningsregel, der er anvendt, og tilsidesat Parlamentets beføjelser for så vidt angår forlængelsen af anvendelsen af en del af en international aftale.
- 14 Kommissionen er af den opfattelse, at artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169 udgør et »afledt retsgrundlag«, som ikke kan anvendes uden at tilsidesætte princippet om kompetencetildeling i artikel 13, stk. 2, TEU og princippet om institutionel ligevægt.

- 15 Ifølge denne institution er det desuden udtryk for manglende konsekvens at kræve, at Rådet træffer afgørelse ved enstemmighed om fornyelse af den omhandlede ret, når den er blevet indført med kvalificeret flertal ved vedtagelsen af afgørelse 2011/265, og Unionen i henhold til folkeretten har indvilget i, at den i princippet fornyes automatisk. Anvendelsen af en strengere intern regel og kravet om, at Rådet skal give sin tilslutning til fornyelsen af denne ret, strider mod målet om automatisk fornyelse, som parterne i aftalen enedes om, og er derfor ikke i overensstemmelse med retspraksis, hvorefter internationale aftaler har forrang for den afledte EU-ret.
- 16 I replikken har Kommissionen som svar på Rådets argumentation om, at den anfægtede afgørelse ikke er støttet på et »afledt retsgrundlag«, men på artikel 218, stk. 7, TEUF, tilføjet, at den deler Rådets opfattelse, hvorefter denne afgørelse har til formål at ændre en aftale i denne bestemmelses forstand, for så vidt som den forlænger anvendelsen af en bestemmelse i protokollen. Under disse omstændigheder finder Kommissionen, at artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169 ikke kan betragtes som et af de tilfælde, hvor artikel 218, stk. 7, TEUF kan finde anvendelse, da denne protokol, hvori det bestemmes, at den omhandlede ret fornyes automatisk for yderligere følgende perioder af samme varighed, ikke angiver nogen særlig procedure for fornyelsen af denne ret, hvorfor det ikke er nødvendigt, at Rådet bemyndiger Kommissionen til at godkende denne fornyelse.
- 17 De proceduremæssige betingelser, som er knyttet til den bemyndigelse, der angiveligt er tillagt Kommissionen, er desuden uforenelige med artikel 218 TEUF, og anvendelsen af et »afledt retsgrundlag«, der kræver enstemmighed i Rådet, er ulovlig.
- 18 Artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169 giver herudover ikke bemyndigelse til på Unionens vegne at godkende ændringer af aftalen som omhandlet i artikel 218, stk. 7, TEUF, men afspejler blot Kommissionens beføjelse til – i tilfælde hvor det besluttet ikke at forny den omhandlede ret – at varetage Unionens repræsentation udadtil i overensstemmelse med artikel 17 TEU, idet Rådet ikke desto mindre fortsat har kompetence til at træffe afgørelse om denne fornyelse. Der har således ikke været tale om en faktisk overførsel af beslutningsbeføjelsen på særlige betingelser til fordel for Kommissionen.
- 19 Rådet har, støttet af Den Franske Republik og Kongeriget Nederlandene, anfægtet Kommissionens argumentation, idet de principalt har gjort gældende, at den procedure, der blev anvendt for at vedtage den anfægtede afgørelse, er baseret på artikel 218, stk. 7, TEUF, således som det meget klart fremgår af den udtrykkelige henvisning til denne bestemmelse i sjette betragtning til afgørelse 2015/2169, og at denne procedure er forenelig med den nævnte bestemmelse i TEUF.
- 20 Rådet har således gjort gældende, at betingelserne for anvendelse af artikel 218, stk. 7, TEUF er opfyldt, når forlængelsen af den omhandlede rettighed for det første udgør en ændring af en specifik og uafhængig del af aftalen ved hjælp af en forenklet procedure i henhold til protokollens artikel 5, stk. 8. Kommissionen er i sin egenskab af forhandler bl.a. bemyndiget til at ændre den omhandlede ret ved at ophæve den ved udløbet af den igangværende treårige periode og til at underrette Republikken Korea om denne afgørelse. For det andet er den procedure, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169, tillnyttet en række gyldige betingelser for den bemyndigelse, som Kommissionen er tildelt.
- 21 Hvad angår kravet om enstemmighed i Rådet har denne institution gjort gældende, at forlængelsen af den omhandlede rettighed udgør en undtagelse fra hovedreglen om, at den omhandlede ret ophæves, hvis der ikke træffes en modstridende afgørelse, hvilket begrundes anvendelsen af strengere betingelser.

- 22 Rådet har subsidiært gjort gældende, at hvis Domstolen fastslår, at det ikke er muligt at stille krav om en sådan afstemning med enstemmighed som led i de betingelser, der er nævnt i artikel 218, stk. 7, TEUF, er det udelukkende forpligtelsen til at træffe afgørelse med enstemmighed, der ikke er gyldig. Da den anfægtede afgørelse imidlertid blev vedtaget med enstemmighed, vil den nødvendigvis have opnået kvalificeret flertal i Rådet og bør derfor efter Rådets opfattelse anses for gyldigt vedtaget.
- 23 I duplikken har Rådet bl.a. taget til genmæle over for Kommissionens argumentation, hvorefter den omhandlede ret kan fornyes af Unionen uden iværksættelse af en intern procedure, når Kommissionen har til hensigt at forny denne ret, hvorimod der skal iværksættes en beslutningsprocedure for at bringe den til ophør. Ifølge Rådet kan den automatiske karakter af fornyelsen af den omhandlede rettighed i forhold til hver af aftalens parter nemlig ikke udelukke enhver form for intern beslutningsprocedure, eftersom varigheden af denne rets anvendelse er begrænset til tre år, hvorfor det er nødvendigt at træffe afgørelse hvert tredje år efter de relevante nationale beslutningsprocedurer. Såfremt disse beslutningsprocedurer ikke overholdes, vil der blive gjort indgreb i Unionens retsordens autonomi og i den institutionelle ligevægt, der er fastlagt ved traktaterne.
- 24 Rådet har fastholdt, at artikel 218, stk. 7, TEUF udgør det rette retsgrundlag for den procedure, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169. Rådet har navnlig fremhævet, at protokollens artikel 5, stk. 8, indfører en forenklet procedure for ændring af denne protokol ved at fastsætte et stiltiende samtykke til fornyelsen af den omhandlede ret og en forudgående meddelelse for at bringe denne ret til ophør.
- 25 Den Franske Republik har gjort gældende, at den anfægtede afgørelse gennemfører en procedure, der er baseret på artikel 218, stk. 7, TEUF, og at det følger af urette, at Kommissionen har hævdet, at Rådet baserede denne afgørelse på et retsgrundlag, der ikke er fastsat i EUF-traktaten. For det første er Den Franske Republik af den opfattelse, at de nærmere bestemmelser om fornyelse af den omhandlede ret udgør en anvendelse af denne bestemmelse i EUF-traktaten. Ifølge Den Franske Republik udvider fornyelsen af den omhandlede ret nemlig for det første den tidsmæssige anvendelse af bestemmelserne vedrørende denne ret, som udgør et specifikt og selvstændigt element i protokollen, og omvendt indebærer den omstændighed, at den nævnte ret ikke fornyes, i det væsentlige, at disse bestemmelser fratages deres retsvirkninger. Fornyelsen af den omhandlede ret udgør således en ændring af denne protokol.
- 26 Den automatiske fornyelse af den omhandlede ret med stiltiende samtykke fra parterne er ifølge denne medlemsstat for det andet omfattet af kategorien af undtagelser fra den almindelige procedure for revision af internationale aftaler og medfører tydeligvis en forenkling heraf.
- 27 For det andet har Den Franske Republik anført, at bestemmelsen i artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169 er udtryk for en korrekt gennemførelse af artikel 218, stk. 7, TEUF, eftersom det fremgår, at Rådet skal godkende Kommissionens afgørelse om ikke at meddele, at den omhandlede ret bringes til ophør. Medlemsstaten har i denne forbindelse anført, at artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169 tildeler Kommissionen en reel beslutningskompetence med hensyn til det valg, der skal træffes hvert tredje år, samtidig med, at denne beføjelse er ledsaget af særlige betingelser som omhandlet i artikel 218, stk. 7, TEUF. Denne begrænsning er lovlige, eftersom denne sidstnævnte bestemmelse er en undtagelse til artikel 218, stk. 5, 6 og 9, TEUF, og fornyelsen af den omhandlede ret udgør en del af retsakterne til formulering af Unionens politik og til fastlæggelse af Unionens optræden udadtil. Anvendelsen af afstemning med enstemmighed

er blot en metode, hvorpå Rådet kan opnå godkendelse af Kommissionens valg om ikke gøre indsigelse mod fornyelsen af denne ret, og lovligheden eller mangel på samme af denne metode har ikke nogen betydning for, om kravet om en sådan godkendelse er gyldigt.

- 28 For det tredje og sidste har Den Franske Republik anført, at den omhandlede ret under alle omstændigheder, henset til princippet om Unionens retsordens autonomi, ikke kunne fornys, idet der ikke foreligger en EU-retsakt, der specifikt fastsætter dette, uanset den omstændighed, at en sådan udtrykkelig fornyelse ikke er nødvendig i den internationale retsorden.
- 29 Kongeriget Nederlandene har anført, at det fuldt ud tilslutter sig Rådets holdning og alle de argumenter, som det har fremført til støtte herfor.

Domstolens bemærkninger

- 30 Det fremgår af den anfægtede afgørelse, at denne blev vedtaget i henhold til artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169, der bl.a. – i lighed med artikel 4, stk. 1, i afgørelse 2011/265 – fastsætter, at Kommissionen underretter Republikken Korea om Unionens hensigt om ikke at forlænge anvendelsesperioden for den omhandlede ret, medmindre Rådet efter forslag fra Kommissionen og fire måneder før udløbet af denne anvendelsesperiode med enstemmighed beslutter at fortsætte anvendelsen af denne ret.
- 31 Kommissionen har til støtte for det ene anbringende gjort gældende, at Rådet ved at støtte den anfægtede afgørelse på artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169 ulovligt har anvendt et »afledt retsgrundlag«.
- 32 Det skal i denne henseende bemærkes, at det er traktaterne, som regulerer spørgsmålet om, hvorledes Unionens institutioner træffer afgørelse, og bestemmelserne kan hverken ændres af medlemsstaterne eller af institutionerne selv. Det er derfor alene traktaterne, som i særlige tilfælde kan bemyndige en institution til at ændre en beslutningsprocedure, som er fastsat ved traktaterne. At indrømme en institution muligheden for at indføre afledte retsgrundlag, uanset om der sker en skærpelse eller lempelse af kravene til vedtagelsen af en retsakt, svarer dermed til at tilkende institutionen en lovgivningsbeføjelse, som går ud over, hvad der er fastsat ved traktaten. Det indebærer endvidere, at institutionen gives mulighed for at krænke princippet om institutionel ligevægt, som sikrer, at hver enkelt institution udøver sine beføjelser under hensyntagen til de øvrige institutioners beføjelser (jf. i denne retning dom af 6.5.2008, Parlamentet mod Rådet, C-133/06, EU:C:2008:257, præmis 54-57, og af 22.9.2016, Parlamentet mod Rådet, C-14/15 og C-116/15, EU:C:2016:715, præmis 47).
- 33 I det foreliggende tilfælde fremgår det af sjette betragtning til afgørelse 2015/2169, at beslutningsproceduren i denne afgørelses artikel 3, stk. 1, har retsgrundlag i artikel 218, stk. 7, TEUF, idet denne betragtning angiver, at Rådet i henhold til denne sidstnævnte bestemmelse i EUF-traktaten bør bemyndige Kommissionen til at godkende visse begrænsede ændringer af aftalen, og at Kommissionen bør bemyndiges til at bringe den omhandlede ret til ophør, medmindre Kommissionen beslutter, at den skal videreføres, og dette godkendes af Rådet efter en særlig procedure nødvendiggjort både af den følsomme karakter af dette aspekt af aftalen, og af, at aftalen skal indgås af Unionen og dens medlemsstater.

- 34 Det følger heraf, at Kommissionens ene anbringende skal forkastes, hvis den procedure, der er indført ved artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169, og som er gennemført ved den anfægtede afgørelse, er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 218, stk. 7, TEUF, og hvis den er i overensstemmelse med artikel 218 TEUF, for så vidt som den kræver, at der i Rådet træffes afgørelse med enstemmighed for at forny den omhandlede ret.
- 35 Artikel 218, stk. 7, TEUF fastsætter, at uanset stk. 5, 6 og 9 i denne artikel kan Rådet, når det indgår en aftale, bemyndige forhandleren til på Unionens vegne at godkende ændringer af aftalen, hvis disse ændringer ifølge aftalen skal vedtages ved en forenklet procedure eller vedtages af et organ, der nedsættes ved aftalen. Den fastsætter desuden, at Rådet kan knytte særlige betingelser til en sådan bemyndigelse.
- 36 Følgelig skal det først afgøres, om artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169 indebærer en bemyndigelse for Kommissionen til at godkende en ændring af protokollen på Unionens vegne, og om denne bestemmelse fastsætter, at en sådan ændring skal vedtages ved en forenklet procedure eller vedtages af et organ, der nedsættes ved aftalen eller ved denne protokol.
- 37 Hvad for det første angår spørgsmålet om, hvorvidt Rådet ved artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169 bemyndiger Kommissionen til på Unionens vegne at godkende en ændring af protokollen, skal det bemærkes, at det fremgår af protokollens artikel 5, stk. 8, litra a) og b), at parterne i aftalen, og i forlængelse heraf parterne til protokollen, hvert tredje år efter en vurdering foretaget af »Udvalget for Kulturelt Samarbejde«, der er nedsat i henhold til protokollens artikel 3, stk. 1, skal foretage en vurdering af, om de har til hensigt at forny den omhandlede ret for en ny periode på tre år.
- 38 Artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169 fastsætter i denne henseende en intern EU-procedure, for så vidt som den giver Kommissionen beføjelse til at bringe den omhandlede ret til ophør ved udløbet af hver periode på tre år eller, såfremt den finder, at denne ret skal fornyes, at fremsætte et forslag herom i Rådet inden udløbet af hver periode. Som generaladvokaten har anført i punkt 60 i forslaget til afgørelse, indebærer den omstændighed, at denne ret ikke fornyes, at en ret, der er indført ved protokollen, ophæves, som ellers i princippet stiltiende og automatisk forlænges hvert tredje år, og en sådan ophævelse må således anses for at være en ændring af denne protokol.
- 39 Selv om en afgørelse såsom den anfægtede afgørelse, der har til formål at forny den omhandlede ret for en periode på tre år, ikke som sådan kan anses for at have til formål at ændre protokollen, forholder det sig ikke desto mindre således, at den procedure, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169, som finder anvendelse med henblik på vedtagelse af en sådan afgørelse, giver Kommissionen bemyndigelse til hvert tredje år at vurdere, om denne ret skal fornyes eller udløbe, til selv at træffe afgørelse om, hvorvidt denne ret skal udløbe, eller til at beslutte at forelægge sagen for Rådet med henblik på fornyelse af den nævnte ret. Denne procedure bemyndiger således Kommissionen til at vedtage afgørelser om ændring af denne protokol.
- 40 Det skal følgelig fastslås, at artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169, der er gennemført ved den anfægtede afgørelse, ganske rigtigt udgør en bemyndigelse, som Rådet har tildelt Kommissionen i forbindelse med indgåelsen af aftalen og – i forlængelse heraf – af protokollen, der er knyttet som bilag til aftalen, til på Unionens vegne at godkende »ændringer af aftalen« som omhandlet i artikel 218, stk. 7, TEUF.

- 41 Hvad for det andet angår spørgsmålet om, hvorvidt det følger af protokollen, at ændringer af denne protokol skal vedtages efter en forenklet procedure eller af et organ nedsat ved aftalen eller ved nævnte protokol, således som det kræves i henhold til artikel 218, stk. 7, TEUF, skal det fastslås, at protokollens artikel 5, stk. 8, litra a) og b), ikke giver »Udvalget for Kulturelt Samarbejde« beføjelse til at foretage ændringer til protokollen, men alene giver det til opgave at foretage vurderinger af resultaterne af gennemførelsen af den omhandlede ret, således som det er blevet anført i nærværende doms præmis 37. Sidstnævnte bestemmelse fastsætter derimod en forenklet procedure, for så vidt som det, således som generaladvokaten har anført i punkt 67 i forslaget til afgørelse, er tilstrækkeligt til at bringe denne ret til ophør, at en part i aftalen gør dette ved skriftlig meddelelse mindst tre måneder før udløbet af den oprindelige eller følgende perioder, idet nævnte ret i modsat fald automatisk forlænges.
- 42 Det skal i øvrigt tilføjes, at de regler, der er fastsat i artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169, kan anses for at gøre brug af den mulighed for Rådet, der er fastsat i artikel 218, stk. 7, TEUF, til at knytte særlige betingelser til den bemyndigelse, der gives til Kommissionen, eftersom denne bestemmelse i afgørelse 2015/2169 pålægger Kommissionen – såfremt denne finder, at den omhandlede ret ikke skal bringes til ophør, men skal forlænges for en periode på tre år – at fremsætte et forslag herom til Rådet fire måneder før udløbet af den igangværende periode.
- 43 Det følger heraf, at den procedure, der er indført ved artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169, som er gennemført ved den anfægtede afgørelse, i modsætning til, hvad Kommissionen har gjort gældende, er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 218, stk. 7, TEUF, således at denne afgørelse ikke skulle vedtages efter den procedure, der er fastsat i artikel 218, stk. 6, litra a), TEUF.
- 44 Hvad dernæst angår spørgsmålet om, hvorvidt den procedure, der er indført ved artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169, er i overensstemmelse med artikel 218 TEUF, for så vidt som den kræver enstemmighed i Rådet for at forny den omhandlede ret, bemærkes, at artikel 218, stk. 7, TEUF ikke fastsætter nogen afstemningsregel med henblik på Rådets vedtagelse af afgørelser, for hvilke Rådet inden for rammerne af den bemyndigelse, som det har tildelt Kommissionen på grundlag af denne bestemmelse, har bevaret sin kompetence.
- 45 Under disse omstændigheder er det under henvisning til artikel 218, stk. 8, TEUF, at den afstemningsregel, der finder anvendelse, skal fastlægges i hvert enkelt tilfælde. Henset til anvendelsen dels af udtrykket »under hele proceduren« i denne bestemmelses første afsnit, dels af udtrykket »dog« i begyndelsen af nævnte bestemmelses andet afsnit, skal det lægges til grund, at Rådet som hovedregel træffer afgørelse med kvalificeret flertal, og at det udelukkende er i de tilfælde, der er anført i dette andet afsnit, at det træffer afgørelse med enstemmighed. Under disse omstændigheder skal den afstemningsregel, der finder anvendelse i hvert enkelt tilfælde, fastlægges efter, om den henhører under disse sidstnævnte tilfælde eller ej (jf. analogt dom af 2.9.2021, Kommissionen mod Rådet (Aftale med Armenien), C-180/20, EU:C:2021:658, præmis 29).
- 46 Nærmere bestemt omhandler det første tilfælde, som er det eneste relevante i den foreliggende sag, hvor artikel 218, stk. 8, andet afsnit, TEUF kræver, at Rådet træffer afgørelse med enstemmighed, den situation, hvor aftalen vedrører et område, hvor der kræves enstemmighed ved vedtagelse af en EU-retsakt, idet dette tilfælde således etablerer en relation til det materielle retsgrundlag for en afgørelse truffet i henhold til nævnte artikel og den afstemningsregel, der gælder for dens vedtagelse (jf. i denne retning dom af 4.9.2018, Kommissionen mod Rådet (Aftale med Kasakhstan), C-244/17, EU:C:2018:662, præmis 29).

- 47 Den således sikrede relation til det materielle retsgrundlag for afgørelser vedtaget i forbindelse med en aftale og den afstemningsregel, der gælder for vedtagelsen af disse afgørelser, bidrager i øvrigt til at bevare symmetrien mellem procedurerne vedrørende Unionens indsats indadtil og procedurerne vedrørende dens indsats udadtil under overholdelse af den institutionelle ligevægt, der er fastlagt ved traktaterne (jf. i denne retning dom af 4.9.2018, Kommissionen mod Rådet (Aftale med Kasakhstan), C-244/17, EU:C:2018:662, præmis 30).
- 48 En sådan symmetri skal således ligeledes sikres, når der træffes en afgørelse om ændring af en aftale som fastsat i artikel 218, stk. 7, TEUF.
- 49 Eftersom den omhandlede ret ikke henhører under et område, hvor der kræves enstemmighed i Rådet for at vedtage en EU-retsakt, er den procedure, der er indført ved artikel 3, stk. 1, i afgørelse 2015/2169, i modsætning til, hvad Rådet har gjort gældende, ikke i overensstemmelse med artikel 218 TEUF, for så vidt som den kræver en sådan afstemning med enstemmighed. Den afstemningsregel, der finder anvendelse ved vedtagelsen af afgørelser såsom den anfægtede afgørelse, skal derfor være den regel, der er fastsat i artikel 218, stk. 8, første afsnit, TEUF, dvs. en afstemning med kvalificeret flertal i Rådet.
- 50 Da det fremgår af sjette betragtning til afgørelse 2015/2169, at forlængelsen af anvendelsesperioden for den omhandlede ret skal godkendes af Rådet efter en særlig procedure nødvendiggjort både af den følsomme karakter af dette aspekt af aftalen og af, at aftalen skal indgås af Unionen og dens medlemsstater, skal det for det første tilføjes, at det pågældende områdes følsomme karakter ikke kan begrunde vedtagelsen af et afledt retsgrundlag, hvorved der fastsættes en særlig procedure (jf. i denne retning dom af 6.5.2008, Parlamentet mod Rådet, C-133/06, EU:C:2008:257, præmis 59). For det andet kan disse begrundelser ikke indrømme en mulighed for Rådet til at undlade at overholde de afstemningsregler, der er fastsat i artikel 218 TEUF (jf. i denne retning dom af 28.4.2015, Kommissionen mod Rådet, C-28/12, EU:C:2015:282, præmis 55), og navnlig til at fravige disse inden for rammerne af de særlige betingelser, der kan knyttes til den bemyndigelse, som er givet forhandleren i henhold til artikel 218, stk. 7, TEUF.
- 51 På baggrund af samtlige ovenstående betragtninger skal Kommissionens ene anbringende tages til følge, og følgelig skal den anfægtede afgørelse annulleres.

Opretholdelsen af den anfægtede afgørelses virkninger

- 52 Rådet har nedlagt påstand om, at Domstolen – såfremt den måtte annullere den anfægtede afgørelse – opretholder denne afgørelses virkninger, indtil der er taget skridt til at afhjælpe de konstaterede annullationsgrunde.
- 53 Det fremgår af ordlyden af artikel 264, stk. 2, TEUF, at Domstolen, dersom den skønner det nødvendigt, kan angive, hvilke af den annullerede retsakts virkninger der skal betragtes som bestående.
- 54 I denne henseende fremgår det af Domstolens praksis, at virkningerne af en sådan retsakt kan opretholdes af retssikkerhedsmæssige grunde, bl.a. når de umiddelbare virkninger af en annulation heraf vil kunne få alvorlige negative konsekvenser for de berørte parter (jf. i denne retning dom af 2.9.2021, Kommissionen mod Rådet (Aftale med Armenien), C-180/20, EU:C:2021:658, præmis 62 og den deri nævnte retspraksis).

- 55 Hvis den anfægtede afgørelse annulleres, uden at dens virkninger opretholdes, kan det i det foreliggende tilfælde så tvivl om Unionens tilsagn om, at anvendelsesperioden for den omhandlede ret skulle forlænges med tre år fra den 1. juli 2020 til den 30. juni 2023, og således hindre den korrekte gennemførelse af aftalen (jf. analogt dom af 2.9.2021, Kommissionen mod Rådet (Aftale med Armenien), C-180/20, EU:C:2021:658, præmis 63 og den deri nævnte retspraksis).
- 56 Af retssikkerhedsmæssige grunde opretholdes følgelig virkningerne af den anfægtede afgørelse, som annulleres ved nærværende dom, indtil der er taget skridt til at afhjælpe de konstaterede annullationsgrunde.

Sagsomkostninger

- 57 I henhold til artikel 138, stk. 1, i Domstolens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Rådet tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og Rådet har tabt sagen, bør det pålægges Rådet at betale sagsomkostningerne.
- 58 I overensstemmelse med procesreglementets artikel 140, stk. 1, bærer medlemsstater, der er indtrådt i en sag, deres egne omkostninger. Det bør derfor fastslås, at Den Franske Republik og Kongeriget Nederlandene bærer hver deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Store Afdeling):

- 1) Rådets afgørelse (EU) 2020/470 af 25. marts 2020 om forlængelse af rettighedsperioden for audiovisuelle samproduktioner som fastsat i artikel 5 i protokollen om kulturelt samarbejde til frihandelsaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Korea på den anden side annulleres.**
- 2) Virkningerne af afgørelse 2020/470 opretholdes, indtil der er taget skridt til at afhjælpe de konstaterede annullationsgrunde.**
- 3) Rådet for Den Europæiske Union betaler sagsomkostningerne.**
- 4) Den Franske Republik og Kongeriget Nederlandene bærer hver deres egne omkostninger.**

Underskrifter